ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో అడవులు-విస్తరణ చర్యలు

ప్రభుత్వ అటవీ విస్తరణా కార్యక్రమంలో భాగంగా రాష్ట్రంలో శీఘ్రంగా పెరిగే వృక్షజాతులు, ఆర్థిక లాభాలను సముపార్జించే మొక్కలతో పాటు ఆకురాల్చే మిశ్రిత అరణ్యాల్లో టేకు, యూకలిప్టస్, బాంబూ మొక్కల పెంపకం వంటి కార్యక్రమాలను చేపడుతున్నారు. అధిక దిగుబడినిచ్చే జీడిపప్పు ప్లాంటేషన్ 21,371 హెక్టార్లలో 2008-09 నాటికి విస్తరించారు (పట్టిక 1). రాష్ట్రంలో 2008-09 నాటికి 1.13 లక్షల హెక్టార్లలో టేకు, 79,770 హెక్టార్లలో యూకలిప్టస్, 29,927 హెక్టార్లలో సరు గుడు, 21,371 హెక్టార్లలో ఎర్రచందనం విస్తీర్ణాన్ని పెంచారు. కాఫీ, సాండల్‌వుడ్, బాంబూలను వేలాది ఎకరాల్లో పెంచుతున్నారు. గవర్నమెంట్ అవెన్యూ ప్లాంటేషన్ కింద రహదారుల వెంట 13,044 హెక్టార్లలో అడవులు విస్తరిస్తున్నాయి.

ఏపీ ఫారెస్ట్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్

1975లో ఏర్పడిన ఏపీ ఫారెస్ట్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ ఆధ్వర్యంలో 2008-09 నాటికి 85,483 హెక్టార్లలో పారిశ్రామికావసరాలకు ఉపయోగపడే ప్రముఖ వృక్షజాతులు – అరాబికా కాఫీ, ఔషధ మొక్కలు, టేకు మొదలైన వాటి విస్తీర్ణాన్ని పెంచారు (పట్టిక 2). ఆర్థిక ప్రాముఖ్యమున్న అరాబికా కాఫీ తోటలను విశాఖపట్నం, తూర్పుగోదావరి జిల్లాల్లో 4010 ఎకరాల్లో విస్తరించారు. దీనివల్ల ఆయా ప్రాంతాల్లో నివసించే గిరిజన ప్రజల ఆదాయాలు పెరిగే అవకాశం ఏర్పడింది.

అడవుల విస్తరణ కార్యక్రమాలకు కావలసిన నిధులు కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు సమకూరుస్తున్నాయి. రివర్ వ్యాలీ ప్రాజెక్టు కింద నేల పరిరక్షణకు విశాఖ జిల్లాలోని మాచ్‌ఖండ్/సీలేరు బేసిన్‌లో 1975 వరకు 7,850 హెక్టార్లలో హరించిన అడవిని తిరిగి పునరుద్ధరించారు. 2009లో 48,925 హెక్టా ర్లలో అడవుల విస్తరణను చేపట్టడంతో పాటు 91,058 హెక్టార్ల వ్యవసాయ భూముల్లో నేల పరిరక్షణా పద్ధతులైన కాంటూరు బండింగ్, నదీతీర ప్రాంతాల స్థిరీకరణ మొదలైన పద్ధతులు చేపట్టారు. 2007-08లో అటవీ రంగం నుంచి రూ.80.14 కోట్లు, 2008-09లో రూ. 87.19 కోట్ల ఆదాయాన్ని మన రాష్ట్రం ఆర్జించింది.

సామాజిక అడవుల పెంపకం

2008 వర్షాకాలంలో సామాజిక అడవుల పెంపకం పథకం కింద 39.50 కోట్ల మొక్కల విత్తనాలను అందుబాటులో ఉంచారు. 2008-09లో రిజర్వ్ ఫారెస్ట్ ఏరియాకు వెలుపల 366 హెక్టార్లలో బ్లాక్ ప్లాంటేషన్, 218 కి.మీ పొడవున ఎవెన్యూ ప్లాంటేషన్ నిర్వహించారు. అదేవిధంగా 3.46 కోట్ల కానుగ సీడ్లింగ్‌లను సిద్ధం చేసి బయోడీజిల్ ప్లాంటేషన్ కోసం కృషి చేస్తున్నారు. వనసంరక్షణ సమితులు (వీఎస్ ఎస్), సామాజిక అటవీ పథకాల కింద 8 నుంచి 9 కోట్ల కానుగ సీడ్లింగ్‌లను ప్రతి ఏటా నాటాలని ప్రభుత్వం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. ఇందులో భాగంగా 2008-09లో 7000 హెక్టార్లలో కానుగ మొక్కలను నాటారు.

కమ్యూనిటీ ఫారెస్ట్ మేనేజ్‌మెంట్

స్థానిక ప్రజలను భాగస్వాములను చేసి అడవుల సంరక్షణ, నిర్వహణ చేపట్టాలని 1988 జాతీయ అటవీ విధానం నిర్దేశిస్తోంది. 1994-95లో ఏర్పడిన వన సంరక్షణ సమితుల సంఖ్య 133 నుంచి 2008-09 నాటికి 8499కు చేరాయి. 23.94 లక్షల హెక్టార్ల అటవీ ప్రాంతాన్ని వనసంరక్షణ సమితులు నిర్వహిస్తున్నాయి. మొత్తం 15.38 లక్షల మంది (ఇందులో 7.54 లక్షల మంది స్త్రీలు, 7.84 లక్షల మంది ఎస్సీ/ఎస్టీ లబ్ధిదారులు) 6.66 లక్షల డీగ్రేడెడ్ అటవీ ప్రాంతాన్ని పునరుద్ధరించారు. వీఎస్ఎస్ పథకం అమలు కోసం ప్రపంచబ్యాంక్, ఏపీ ఫారెస్ట్రీ ప్రాజెక్ట్, ఉపాధిహామీ పథకం, ఇతర కేంద్ర పథకాల కింద నిధులు ఖర్చు చేస్తున్నారు.

మహావీర హరిణవనస్థలి

హైదరాబాద్‌లో 1459 హెక్టార్లలో కనుమరుగువుతున్న బ్లాక్‌బక్ జింక, లేడి జంతువుల జాతులను మహావీర హరిణ వనస్థలి ప్రాజెక్టు కింద పెంచడంతో పాటు అటవీ విస్తీర్ణాన్ని చేపడుతున్నారు. ప్రస్తుతం హైదరాబాద్, విశాఖపట్నం, తిరుపతిల్లో పెద్ద జులాజికల్ పార్కులతో పాటు మరో ఐదు నేషనల్ పార్కులు హైదరాబాద్‌లో రెండు, రంగారెడ్డి, కడప, తిరుపతిల్లో ఒక్కొక్కటి ఉన్నాయి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం అటవీ విస్తరణా కార్యక్రమాలను దృఢ దీక్షతో కొనసాగిస్తున్నప్పటికీ జాతీయ ప్రణాళికల లక్ష్యమైన ''పర్యావరణంలో 33 శాతం పచ్చదనం'' సాధించడానికి వనసంరక్షణ సమితుల ద్వారా ప్రజల భాగస్వామ్యాన్ని మరింత ముమ్మరం చేయాలి.

మాదిరి ప్రశ్నలు

1. ప్రస్తుతం రాష్ట్రంలోని వనసంరక్షణా సమితుల సంఖ్య సుమారు?

ఎ) 8499 బి) 7000 సి) 6500 డి) 2500

2. వనసంరక్షణ సమితుల ముఖ్య ఉద్దేశం?

ఎ) అటవీ ఉత్పత్తుల అమ్మకం

బి) అడవుల రక్షణలో ప్రజల భాగస్వామ్యం

సి) అటవీ విధానం రూపకల్పన

డి) ఎ, సి

3. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో అడవుల రకాలు?

ఎ) ఆకురాల్చే ఆర్థ బి) ఆకురాల్చే అనార్థ

పట్టిక 1
ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ప్రముఖ జాతుల వృక్షాల కింద అటవీ విస్తీర్ణం (హెక్టార్లలో)

జాతులు	2006-07	2007-08	2008-09(P)
టేకు	1,12,789	1,12,825	1,12,851
యూకలిప్టస్	78,709	79,560	79,770
సరిగుడుచెట్లు	29,667	29,847	29,927
జీడితోటలు	21,371	21,371	21,371
ఎర్రచందనం	2,748	2,753	2,753
సాండల్‌వుడ్	2,800	2,800	2,800
బాంబూ	53,530	53,843	54,043
కాఫీ	136	136	136
ఇతరత్రా	3,37,204	3,39,508	3,40,508
ఎవెన్యూ ప్లాంటేషన్	12,620	12,882	13,044

మూలం: ఆంధ్రప్రదేశ్ అటవీ శాఖ

పట్టిక 2
ఎపీఎఫ్‌డీసీ ద్వారా అటవీ విస్తీర్ణం (2008-09)

జాతులు	హెక్టార్లలో
యూకలిప్టస్ (సీడ్‌అరిజన్)	27813.11
యూకలిప్టస్ (క్లోనల్)	26991.37
కాష్యూ	12409.72
బాంబూ	12112.60
కాఫీ	4010.18
టేకు	853.37
ఔషధ మొక్కలు	524.80
ఇతరత్రా	703.90
మొత్తం	85483.05

మూలం: ఆంధ్రప్రదేశ్ అటవీ శాఖ

సి) సముద్రతీర, ముళ్ల పొదలు డి) పైవన్నీ

4. ఎపీ ఫారెస్ట్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్‌ను ఎప్పుడు స్థాపించారు?

ఎ) 1978 బి) 1975 సి) 1980 డి) 1961

5. ఆంధ్రప్రదేశ్ అడవుల విస్తీర్ణంలో మొదటి ఐదు ర్యాంకుల జిల్లాలు?

ఎ) ఖమ్మం, ఆదిలాబాద్, కడప, వైజాగ్, చిత్తూరు

బి) కర్నూలు, కృష్ణా, వైజాగ్, చిత్తూరు, కడప

సి) ఆదిలాబాద్, శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, చిత్తూరు, గుంటూరు

డి) ఏవీ కావు

6. మన రాష్ట్ర అడవుల్లో ఎక్కువగా దొరికే కలప?

ఎ) ఎర్రచందనం బి) తెల్లచందనం

సి) టేకు డి) ఏవీకావు

7. చిట్టడవులు ఎక్కువగా ఉన్న జిల్లా?

ఎ) వికారాబాద్ (రంగారెడ్డి)

బి) ఆలేరు సి) కర్నూలు

డి) కడప

8. రాష్ట్రంలో ప్రముఖ జాతి వృక్షాలల్లో అత్యధిక హెక్టార్లలో వేసిన అటవీ వృక్షం?

ఎ) టేకు బి) యూకలిప్టస్

సి) సరిగుడు డి) జీడితోటలు

సమాధానాలు

1 ఎ	2 బి	3 డి	4 బి	5 ఎ
6 ఎ	7 ఎ	8 ఎ		

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో వైవిధ్య అటవీ సంపద

రాష్ట్ర ప్రాథమిక రంగంలో అటవీ సంపద ఎంతో ప్రాముఖ్యమైంది. 63,810 చ.కి.మీ. వైశాల్యంలో విస్తరించి ఉన్న ఆంధ్రప్రదేశ్ అడవుల్లో ఎంతో వైవిధ్యం ఉన్న వృక్ష, జంతు సంపద ఉంది. రాష్ట్రం మొత్తం విస్తీర్ణం (2.75 లక్షల చ.కి.మీ.)లో 23.2 శాతం అడవులు విస్తరించి ఉన్నాయి. వీటిలో రిజర్వు అడవులు 50,480 చ.కి.మీ., రక్షిత అడవులు 12,365 చ.కి.మీ., వర్గీకరించని (unclassified) అడవులు 970 చ.కి.మీ. ఉన్నాయి. మన రాష్ట్రంలో అడవుల విస్తీర్ణంలో ఖమ్మం, ఆదిలాబాద్ మొదటి రెండు స్థానాలలో ఉన్నాయి. రాష్ట్రానికి ఉత్తర, దక్షిణ, ఈశాన్య దిశలలో ప్రధాన అటవీ ప్రాంతాలు ఉన్నాయి. ఉత్తర దిశలో వరంగల్, ఖమ్మం, తూర్పు గోదావరి, ఆదిలాబాద్, కరీంనగర్ జిల్లాల్లో ఆకురాల్చే ఉష్ణ మండల అనార్ద్ర అడవులున్నాయి. నైరుతి దిశలో చిత్తూరు, కడప, కర్నూలు జిల్లాల్లో వ్యాపించి ఉన్న పర్వత శ్రేణులు-శేషాచలం, వెలిగొండలు, నల్లమల, పాలకొండల ప్రాంతాల్లో ఆకుపచ్చని సతత హరితారణ్యాలుగా ఉన్నాయి. ఈ అడవుల నుంచి ఎంతో విలువైన ఎర్రచందనం, కలప లభిస్తున్నాయి. ఎర్రచందనం ఉత్పత్తిలో రాష్ట్రం అగ్రస్థానంలో ఉంది.

2006-07 నాటికి రాష్ట్రంలో టింబరు, వెదురు, వంటచెరకు, బీడీ ఆకులు, ఇతర అటవీ ఉత్పత్తుల విలువ రూ. 6427 లక్షలకు చేరింది. జాతీయ అటవీ విధానం 1988 ప్రకారం.. మన రాష్ట్రంలో 7245 సముద్ర అటవీ నిర్వహణ కమిటీలు, 1.9 మిలియన్ హెక్టార్ల అడవుల్ని నిర్వహిస్తున్నాయి.

అటవీ పరిరక్షణ, నిర్వహణకు అటవీశాఖ రాష్ట్రంలో 8499 వి.ఎస్.ఎస్(వన సంరక్షణ సమి తులు)లను ఏర్పాటు చేసి, సుమారు 15.4 లక్షల లబ్ధిదారులకు భాగస్వామ్యం కల్పించింది. 17.4 లక్షల హెక్టార్ల అటవీ ప్రాంతాన్ని పునరుద్ధరించింది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సామాజిక అటవీ నిర్వహణ ప్రాజెక్ట్ ద్వారా 2006 మార్చి నాటికి 3.25 లక్షల హెక్టార్లలో టేకు, వెదురు, ఎర్రచందనం, చింత, కానుగ, వేప, ఉసిరి తదితర జాతుల మొక్కలను నాటారు. జాయింట్ ఫారెస్ట్ మేనేజ్‌మెంట్ ప్రోగ్రాం ద్వారా.. ప్రభుత్వేతర సంస్థలు, అటవీశాఖతో కలిసి అడవుల్లో నివసించేవారి భాగస్వామ్యంతో అటవీ సంరక్షణా కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నారు. కమ్యూనిటీ ఫారెస్టు మేనేజ్‌మెంట్(సి.ఎఫ్.ఎం.) ప్రాంతీయంగా ఉండే సామాజిక వర్గాల ఏర్పాటులో సంరక్షణ చేపడుతుంది. జెఎఫ్ఎమ్, సిఎఫ్ఎం పథకాల ద్వారా మౌలిక వసతుల అభివృద్ధి, ఆదాయ ఉత్పత్తి చర్యలు, కొత్తగా అడవుల ఏర్పాటు, గిరిజనుల అభివృద్ధి ప్రణాళిక, పునరావాసం వంటి కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నారు.

కలప ఆధారిత పరిశ్రమలు

నోవాపాన్ ఇండియా (పటాన్‌చెరు), హైదరాబాద్ ప్లైవుడ్స్ (వరంగల్), ఆంధ్రప్రదేశ్ రేయాన్స్ (వరం గల్), ఏ.పి. పేపర్ మిల్స్ (రాజమండ్రి), రాయలసీమ పేపర్ మిల్స్ (కర్నూలు), సిర్పూర్ పేపర్ మిల్స్ (కాగజ్‌నగర్) మొదలైన పెద్దతరహా పరిశ్రమలు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఉన్నాయి. 'రూసా' అనే గడ్డి (నిజామాబాద్‌లో లభిస్తుంది) నుంచి సువాసన ఉన్న నూనె తయారీ, ఆదిలాబాద్‌లో అరుదుగా లభించే గడ్డి నుంచి కాగితం, దారాలు ఉత్పత్తి అవుతాయి.

జంతుసంపద

రాష్ట్రంలోని ఎంతో వైవిధ్యం ఉన్న జంతుసంపదను వన్యప్రాణి (రక్షణ) చట్టం 1972 కింద పరిరక్షిస్తున్నారు. మనరాష్ట్రంలో 2007 జూలై 31 నాటికి 4 జాతీయ పార్కులు, 22 వన్యప్రాణి సంరక్షణా కేం ద్రాలు ఉన్నాయి. హైదరాబాద్‌లో నెహ్రూ జంతు ప్రదర్శనశాల, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో కొల్లేరు సరస్సు, నెల్లూరు జిల్లాలో పులికాట్ సరస్సు (నెల్లూరు), పక్షుల కేంద్రాలు, నాగార్జునా సాగర్-శ్రీశైలం మధ్య టైగర్ ప్రాజెక్టు, ఆదిలాబాద్, మెదక్, తూర్పు గోదావరి జిల్లాల్లో మొసళ్ల సంరక్షణా కేంద్రాలు ఉన్నాయి.

ప్రాక్టీస్ ప్రశ్నలు

1.ఆంధ్రప్రదేశ్ అటవీ విస్తీర్ణంలో ఎక్కువ శాతం విస్తరించి ఉన్న అడవులు?

ఎ) రిజర్వు అడవులు బి) రక్షిత అడవులు
సి) చిట్టడవులు డి) ఏదీ కాదు

2. రాష్ట్ర భౌగోళిక విస్తీర్ణంలో అడవులు విస్తరించి ఉన్న భూమి శాతం?

ఎ) 28 శాతం బి) 23.2 శాతం
సి) 24 శాతం డి) 30 శాతం

3. ఆకురాల్చే (అనార్ద్ర) అడవులు రాష్ట్రంలో ఏ ప్రాంతంలో ఉన్నాయి?

ఎ) తూర్పు గోదావరి బి) విశాఖపట్నం
సి) ఖమ్మం డి) అన్నీ

4. రాష్ట్రంలో ఎర్రచందనం, విలువైన కలప లభించే అటవీ ప్రాంతాలను ఏమంటారు?

ఎ) అనార్ద్రమైన ఆకురాల్చే అడవులు
బి) ఆకురాల్చే ఆర్ద్ర అడవులు
సి) ఎ, బి డి) ఏవీ కావు

5. ముళ్లతో కూడిన పొద అడవులు రాష్ట్రంలో ఎక్కువగా ఉన్న ప్రాంతాలు?
ఎ) అనంతపూర్ బి) చిత్తూరు
సి) నల్గొండ డి) అన్నీ

6. సామాజిక అడవుల్లో ఏ రకం మొక్కల పెంపకం చేపడతారు?
ఎ) వంటచెరకు బి) పశుగ్రాసం
సి) కలప డి) అన్నీ

7. రాష్ట్రంలోని ఏ ప్రాంతంలో అడవులశాతం ఎక్కువగా ఉంది?
ఎ) తెలంగాణ బి) కోస్తా ఆంధ్ర
సి) దక్షిణ కోస్తా డి) రాయలసీమ

8. వన సంరక్షణా సమితుల ముఖ్యోద్దేశం?
ఎ) అడవుల రక్షణకు ప్రజల భాగస్వామ్యం
బి) అటవీ ఉత్పత్తుల అమ్మకం
సి) అటవీ విధానం రూపకల్పన
డి) ఏదీ కాదు

9. మనరాష్ట్రంలో వన్యప్రాణి రక్షిత ప్రాంతం ఎక్కడ ఉంది?
ఎ) నాగార్జున సాగర్-శ్రీశైలం
బి) కర్నూలు-మహబూబ్ నగర్
సి) భద్రాచలం-సీలేరు డి) ఏదీ కాదు

10. ఉమ్మడి అటవీ యాజమాన్య నిర్వహణ (Joint forest Management) ఉద్దేశం?
ఎ) పలుచబడుతున్న అటవీ ప్రాంతాలను పున రుద్ధరించడం
బి) అటవీ విస్తరణలో ప్రజల భాగస్వామ్యాన్ని ప్రోత్సాహించడం
సి) ఎ, బి డి) ఏదీ కాదు

11. అటవీ ఉత్పత్తులకు సంబంధించి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకత?
ఎ) దేశంలోనే అటవీ ఉత్పత్తుల్లో ప్రథమ స్థానం
బి) పేపరు, పేపరు బోర్డును అధికంగా ఉత్పత్తి సాధించిన రాష్ట్రం
సి) తక్కువ అటవీ విస్తీర్ణం గల రాష్ట్రం డి) ఎ, సి

12. సోషల్ ఫారెస్ట్రీ అభివృద్ధిలో ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు సహాయం చేస్తున్న దేశం?
ఎ) ఇంగ్లాండు బి) అమెరికా
సి) కెనడా డి) జపాన్

13. 2007-08లో ఆంధ్రప్రదేశ్ బడ్జెట్‌లో అటవీ అభివృద్ధికి ప్రతిపాదించిన వ్యయం?
ఎ) రూ.186 కోట్లు బి) రూ.108 కోట్లు
సి) రూ.102 కోట్లు డి) రూ.90 కోట్లు

14. ఏ జిల్లాలో చిట్టడవులు ఎక్కువగా ఉన్నాయి?
ఎ) రంగారెడ్డి (వికారాబాద్) బి) ఆలేరు
సి) కర్నూలు డి) కడప

15. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఫారెస్ట్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ స్థాపించిన సంవత్సరం?
ఎ) 1978 బి) 1976 సి) 1980 డి) 1961

16. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో అడవుల విస్తీర్ణం ఎక్కువగా ఉన్న జిల్లాలు వరుసగా..?
ఎ) ఖమ్మం, ఆదిలాబాద్, కడప, వైజాగ్, చిత్తూరు
బి) కర్నూలు, కృష్ణా, వైజాగ్, చిత్తూరు
సి) ఆదిలాబాద్, శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, చిత్తూరు
డి) ఏవీ కావు

17. దేశవ్యాప్తంగా అటవీ విస్తీర్ణంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ స్థానం?
ఎ) 18 బి) 6 సి) 1 డి) 17

18. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని అడవులు ఏ రకానికి చెందినవి?
ఎ) ఆకురాల్చే ఆర్ద్ర అడవులు
బి) ఆకురాల్చే అనార్ద్ర అడవులు
సి) సముద్రతీర అడవులు, ముళ్లపొద అడవులు
డి) అన్నీ

19. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర చెట్టు, రాష్ట్ర జంతువు ఏవి?
ఎ) వేపచెట్టు, కృష్ణజింక బి) రావిచెట్టు, ఏనుగు
సి) తాటిచెట్టు, నెమలి డి) ఏవీ కావు

20. దేశం మొత్తంలో కేవలం మనరాష్ట్ర అడవుల్లోనే లభించే కలప?
ఎ) ఎర్రచందనం బి) తెల్లచందనం
సి) టేకు డి) ఏవీకావు

జవాబులు	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	A	B	D	A	D	D	A	A	A	C	B	C	A	A	B	A	D	D	A	A

మానవ మనుగడ, పర్యావరణ పరిరక్షణలో అడవుల పాత్ర వెలకట్టలేనిది. వాతావరణంలో ఎంతో ప్రతికూలంగా ఉన్న కార్బన్‌డయాక్సైడ్‌ను నివారించి ఆక్సిజన్ నింపడంలో అడవులు ఎంతో దోహదం చేస్తున్నాయి. నేల సారాన్ని కాపాడటం; గాలిలోని స్వచ్ఛతను పెంపొందించడం; నేలకోతను అరికట్టడం; నదులు, సెలయేళ్ల ప్రవాహాలను నియంత్రించడం; భూ ఉష్ణోగ్రతలను క్రమబద్ధం చేయడంలో అడవుల పాత్ర అమోఘం. ప్రత్యక్షంగా మానవ అవసరాలకు కావల్సిన అనేక అటవీ ఉత్పత్తులు అందించడంతోపాటు, పర్యావరణ పరంగా అనేక లాభాలను అడవులు సమకూర్చుతున్నాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ మొత్తం విస్తీర్ణం 2.75 లక్షల చ.కి.మీ.లు. ఇందులో అడవులు 23.2 శాతం అంటే 63810 చ.కి.మీ. ప్రాంతంలో విస్తరించాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ అడవుల్లో ఎంతో వైవిధ్యమున్న వృక్ష, జంతు సంపద ఉంది.

రాష్ట్రంలో అడవుల విస్తీర్ణంలో ఖమ్మం, ఆదిలాబాద్ మొదటి రెండు స్థానాల్లో ఉన్నాయి. రిజర్వు అడవులు 50,480 చ.కి.మీ.తో మొదటి స్థానాన్ని ఆక్రమిస్తున్నాయి. రెండో స్థానంలో రక్షిత అడవులు 12,365 చ.కి.మీ., మూడో స్థానంలో వర్గీకరించని అడవులు 970 చ.కి.మీ.తో ఉన్నాయి.

మొత్తం రాష్ట్ర అటవీ విస్తీర్ణంలో 29,242 చ.కి.మీ.లు తెలంగాణా ప్రాంతంలోనూ, తర్వాత స్థానాల్లో కోస్తా ఆంధ్రా (19,563 చ.కి.మీ.), రాయలసీమ (15,009 చ.కి.మీ.లు) ఉన్నాయి. రాష్ట్రానికి ఉత్తర, దక్షిణ, ఈశాన్య దిశల్లో ప్రధాన అటవీ ప్రాంతాలు ఉన్నాయి. ఉత్తర దిశ అడవులున్న వరంగల్, ఖమ్మం, తూర్పుగోదావరి, అదిలాబాద్, కరీంనగర్ జిల్లాల్లో ఆకురాల్చే ఉష్ణమండల అనార్ధ అడవులు న్నాయి. రాష్ట్రానికి నైరుతి దిశలో చిత్తూరు, కడప, కర్నూలు జిల్లాల్లో వ్యాపించి ఉన్న పర్వత శ్రేణులు శేషాచలం, వెలిగొండ, నల్లమల, పాలకొండల ప్రాంతాల్లో ఆకుపచ్చని సతత హరితారణ్యాలు ఉన్నాయి. ఇక్కడ నుంచి ఎంతో విలువైన ఎర్రచందనం, కలప లభిస్తున్నాయి. ఎర్ర చందనం ఉత్పత్తిలో రాష్ట్రం అగ్రస్థానంలో ఉంది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ అటవీ శాఖ రికార్డుల ప్రకారం గత ఆరు సంవత్సరాలుగా అటవీ ఉత్పత్తుల విలువ తగ్గుతూ వస్తోంది. 2003-04లో రూ. 8248 లక్షలు ఉన్న అటవీ ఉత్పత్తులు 2008 -09 నాటికి రూ. 6189 లక్షలకు తగ్గాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ అటవీ ఉత్పత్తుల్లో 2007-08 నాటికి మొదటి రెండు స్థానాల్లో టింబర్ (రూ. 2995 లక్షలు), వెదురు (రూ. 1409 లక్షలు) ఉన్నాయి. తర్వాత స్థానాల్లో వంట చెరుకు, బొగ్గు (ఫైర్‌వుడ్ అండ్ చార్‌కోల్), బీడీ ఆకులు, ఇతర అటవీ ఉత్పత్తులు ఉన్నాయి. అడవుల నరికివేత, క్షీణిస్తోన్న అటవీ విస్తీర్ణం కారణంగా అటవీ ఉత్పత్తులు తగ్గుతున్నాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో అనేక కలప ఆధారిత పరిశ్రమలు ఉన్నాయి. పేపరు, రేయాన్ గ్రేడ్ పల్ప్ మొదలైన వన్నీ అటవీ ఉత్పత్తులపై ఆధారపడినవే.

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో అత్యధిక ఉత్పాదక శక్తి సంవత్సరానికి 101477 టన్నులతో రాజమండ్రిలోని ఎ.పి. పేపర్ మిల్స్ మొదటి స్థానంలో ఉంది. తర్వాత స్థానాల్లో భద్రాచలం పేపర్ బోర్డ్ లిమిటెడ్, సిర్పూర్, రాయలసీమ పేపర్ మిల్లులు ఉన్నాయి. రాష్ట్ర ప్రాథమిక రంగం (వ్యవసాయం, దాని అనుబంధ రంగాల్లో) అటవీ ఉత్పత్తుల శాతం 2001-02లో 3.2గా ఉండగా, 2008-09 నాటికి క్రమేపీ తగ్గి 2 శాతానికి పైగా గత ఐదు సంవత్సరాలుగా స్థిరంగా ఉంది. భవిష్యత్తులో అడవుల విస్తీర్ణం పెరిగితే ఈ రంగం నుంచి రాష్ట్ర స్థూల ఉత్పత్తికి అందే శాతం పెరుగుతుంది.

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో కలప ఆధారిత పరిశ్రమలు

పరిశ్రమ పేరు	ఉత్పాదక శక్తి	ముడిసరుకు
ఆంధ్రప్రదేశ్ పేపర్ మిల్స్, రాజమండ్రి	101477	వెదురు
భద్రాచలం పేపర్ బోర్డ్	81944	వెదురు
సిర్పూర్ పేపర్ మిల్స్, కాగజ్‌నగర్	71000	వెదురు
శ్రీ రాయలసీమ పేపర్ మిల్స్, కర్నూలు	42000	వెదురు
ఎ.పి. రేయాన్స్ లిమిటెడ్, ఏటూరు నాగారం (వరంగల్)	26250	హార్డ్‌వుడ్ యూకలిప్టస్
నొవాపాన్ ఇండియా లిమిటెడ్, పటాన్‌చెరు	19200	హార్డ్‌వుడ్
గోదావరి ప్లైవుడ్ (రంపచోడవరం)	15.0 లక్షల చ.మీ.	నాన్ టీకు
హైదరాబాద్ ప్లైవుడ్, నాచారం	1.6 లక్షల చ.మీ.	టింబర్ నాన్ టీకు

ఉత్పాదక శక్తి సంవత్సరానికి టన్నుల్లో (మూలం: అటవీ శాఖ, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం)

మాదిరి ప్రశ్నలు

1. ప్రస్తుతం ఆంధ్రప్రదేశ్ భౌగోళిక విస్తీర్ణంలో అడవుల అనుపాతం సుమారు? (గ్రూప్-2, 2008)

ఎ) పదోవంతు బి) నాలుగో వంతు
సి) మూడో వంతు డి) రెండో వంతు

2. ముళ్లతో కూడిన పొద అడవులు రాష్ట్రంలో ఎక్కువగా ఉన్న ప్రాంతాలు?

ఎ) అనంతపూర్ బి) చిత్తూరు
సి) నల్గొండ డి) అన్నీ

3. 2007-08 నాటికి రాష్ట్ర ప్రాథమిక రంగ స్థూల ఉత్పత్తుల్లో అటవీ ఉత్పత్తుల శాతం?

ఎ) 2కు పైగా బి) 3
సి) 4 డి) ఏదీ కాదు

4. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో అత్యధిక ఉత్పాదక శక్తి ఉన్న వెదురు ఆధారిత పేపరు మిల్లు ఎక్కడ ఉంది?

ఎ) ఖమ్మం బి) రాజమండ్రి
సి) సిర్పూర్ డి) కర్నూలు

5. రాష్ట్రంలో ఎర్రచందనం లభించే అటవీ ప్రాంతాలను ఏమంటారు?

ఎ) అనార్ధమైన ఆకురాల్చే అడవులు
బి) ఆకురాల్చే ఆర్ధ అడవులు
సి) ఎ, బి డి) ఏవీ కావు

6. మన రాష్ట్రంలో వన్యప్రాణి రక్షిత ప్రాంతం కింది వాటిలో ఎక్కడ ఉంది?

ఎ) నాగార్జున సాగర్ – శ్రీశైలం బి) కర్నూలు

సి) భద్రాచలం – సీలేరు డి) ఏదీ కాదు

7. అటవీ ఉత్పత్తుల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకత?

ఎ) దేశంలోనే అటవీ ఉత్పత్తుల్లో ప్రథమ స్థానం

బి) పేపరు, పేపరు బోర్డ్‌ను అధికంగా ఉత్పత్తి సాధించిన రాష్ట్రం

సి) తక్కువ విస్తీర్ణం గల రాష్ట్రం డి) ఎ, సి

సమాధానాలు:

1. సి 2. డి 3. ఎ 4. బి 5. ఎ 6. ఎ 7. బి